

РОЗРОБКА СКЛАДУ МАЗІ ДЛЯ ЛІКУВАННЯ ОПІКІВ

Чепурко Є.Ю.

Науковий керівник: Пуляєв Д.С.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

d.s.puliaiev@nuph.edu.ua

Вступ. Проблема опіків залишається однією з актуальних та важливих у сфері медичної допомоги, вимагаючи постійної уваги та розробки ефективних засобів для лікування. Опіки, незалежно від їхнього походження, можуть призвести до серйозних ускладнень, таких як запалення, біль та тривале відновлення пошкоджених тканин. У світлі цього, пошук безпечних та ефективних лікарських засобів стає пріоритетом у відновленні та поліпшенні процесу лікування опіків.

Мета дослідження. Розробка складу мазі для лікування опіків.

Матеріали та методи. Об'єкт дослідження – мазь; АФІ – екстракт квіток календули, екстракт листя шавлії; допоміжні речовини – віск емульсійний (Polawax), гліцерин, ніпагін, масло вазелінове медичне, твін -80, вода очищена.

Предмет дослідження – проведення фізико-хімічних та технологічних випробувань АФІ; вибір допоміжних речовин та встановлення їх концентрації з метою розробки складу і технології м'якої лікарської форми для лікування опіків.

Використовувалися такі методи дослідження: органолептичний (зовнішній вигляд); фізико-хімічні (визначення однорідності, ступінь дисперсності та визначення лінійних розмірів, розчинність, визначення рН та ін.); технологічні (визначення висихання експериментальних зразків, реологічні дослідження, та ін.); математичний (статистична обробка результатів).

Результати дослідження. У ході роботи проаналізовано сучасний стан фармакотерапії опіків, номенклатуру препаратів, що застосовуються для їх лікування, та обґрунтовану актуальність створення нового лікарського засобу у формі мазі.

Було вивчено фізико-хімічні й технологічні властивості сухих екстрактів квіток календули та листя шавлії. Проведений мікроскопічний аналіз часток сухих екстрактів квіток календули та листя шавлії. Проведено технологічні та реологічні дослідження зразків мазі.

Висновки. За показниками зовнішній вигляд, однорідність зразків мазі, на підставі вивчення реологічних властивостей, здатності до висихання, обґрунтований вибір допоміжних речовин.

Отримані дані дозволяють розробити склад нового лікарського засобу у формі мазі для лікування опіків.

**ПІДХОДИ ДО РОЗРОБКИ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ
ДЛЯ ЛІКУВАННЯ ЗАХВОРЮВАНЬ ПЕРЕДМІХУРОВОЇ ЗАЛОЗИ**

Шафранович О.Ю., Сердюк Є.В.

Науковий керівник: Кухтенко О.С.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

tfr@nuph.edu.ua

Вступ. Однією з важливих завдань сучасної фармації є розробка та створення нових лікарських засобів для лікування захворювань передміхурової залози, які матимуть комплекс фармакологічних ефектів – протизапальний, антимікробний, репаративний, імуномодуючий.

Фармацевтична розробка будь якого лікарського засобу повинна починатися з аналізу існуючих препаратів на вітчизняному та закордонному ринках.

Планування роботи щодо створення засобу у вигляді супозиторіїв із вмістом рослинних компонентів обумовлює ретельне дослідження проблематики використання супозиторіїв із рослинними компонентами. Супозиторії займають основне місце в арсеналі фармакотерапії лікування проктологічних, урологічних та гінекологічних захворювань. Високий рівень фармацевтичної та біологічної доступності супозиторіїв, а отже та їх терапевтичної ефективності сприяють поширенню даної лікарської форми.

Перевагами фітотерапевтичного лікування проктологічних, урологічних та гінекологічних захворювань є можливість одночасного впливу активних речовин фітопрепаратів на етіологічні фактори та патологічні симптоми захворювань, менша кількість побічних ефектів (пов'язана з більш м'яким впливом на організм та тривалість лікування) та менша токсичність, що зменшує навантаження на організм, а також перевірена часом та науково підтверджена ефективність рослинних засобів. Використання як рослинної сировини вітчизняної субстанції дозволить надати препарату, що розробляється, ще однієї переваги – незначна вартість отриманого препарату дозволить усім верствам населення використовувати його при даних захворюваннях.

Мета дослідження. Маркетинговий аналіз лікарських засобів для лікування захворювань передміхурової залози із аналізом вмісту в якості активного компонента рослинних інгредієнтів.

Матеріали та методи. Аналіз асортименту лікарських засобів, що представлені на вітчизняному фармацевтичному ринку, здійснювали за даними класифікаційної системи АТС (Компендіум 2022), Державного формуляра ЛЗ, Державного реєстру ЛЗ України. До аналізу було задіяно лікарські засоби, що відносяться до групи G04C «Засоби, що застосовуються у разі доброякісної гіпертрофії передміхурової залози».

Результати дослідження. Згідно отриманих даних на фармацевтичному ринку України станом на 30.11.2023 зареєстровано 62 лікарських засоби, які відносяться до групи G04C «Засоби, що застосовуються у разі доброякісної гіпертрофії передміхурової залози». З них лише 3 лікарських засоби виробляються у вигляді супозиторіїв: Простатилен® (ПАТ «Лекхім-Харків»), Простатилен-цинк (ПАТ «Лекхім-Харків»), Супозиторії з олією насіння гарбуза (ПАТ "Монфарм", Україна). Значна кількість засобів представлені таблетками, капсулами та настоянками.

Серед рослинних компонентів, що застосовуються при лікуванні захворювань передміхурової залози з групи G04C можна відзначити із ряду монопрепаратів: екстракт насіння гарбуза, ліпофільний екстракт з плодів пальми пілкоподібної, екстракт плодів пальми сабаль, олію насіння гарбуза; серед комбінованих сумішей ЛРС можна побачити витяги та екстракти звіробою трави, трави золотарника канадського, трави грициків, трави реп'яшка звичайного, арніки квіток, нагідок квіток, валеріани коренів, ехінацеї пурпурової коренів, золотушника, листя осики, кропиви коренів, айру коренів, берези бруньок, буркуну трави, кропиви собачої трави, ромашки квіток, софори японської плодів, чистотілу трави, шавлії лікарської листя.

Аналіз показав відсутність на фармацевтичному ринку України в даній групі комбінованих лікарських засобів, що включатимуть наявність рослинних та синтетичних компонентів.

Висновки. На фармацевтичному ринку України зареєстровано 62 торговельних назви лікарських засобів для лікування захворювань передміхурової залози в групі АТС-класифікації G04C. На сьогодні є актуальним розробка лікарських засобів у формі супозиторіїв у зв'язку із незначною кількістю зареєстрованих препаратів на ринку. Актуальним є використання комбінації рослинних та синтетичних компонентів.